WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY

KLASA IV Rok szkolny 2026/2027

I. Postanowienia ogólne

1. Zasady oceniania z przyrody opracowane zostały w oparciu :
   - o obowiązujące przepisy prawa oświatowego dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
   - Statut Szkoły;
   - Podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej obowiązującą od 1 września 2026 r.;
   - Program nauczania przyrody realizowany w klasie IV, „ Program nauczania przyrody do szkoły podstawowej dla klas 4-6 *Odkrywam przyrodę''*, autorstwa Barbary Dziedzic, wyd. Nowa Era.

II. Przedmiot oceny:

1. **Wiedza przyrodnicza**
2. **Obserwowanie i badanie**
3. **Doświadczenia**
4. **Praca z informacją**
5. **Orientacja w terenie**
6. **Stosowanie wiedzy w życiu codziennym**
7. **Postawa uczniów**

III. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

1. Prace pisemne

- Sprawdziany/testy wiadomości i umiejętności;
- kartkówki;
- krótkie zadania sprawdzające;
- karty pracy.

2. Odpowiedzi ustne

- odpowiedzi na pytania;
- wyjaśnianie zjawisk;
- opisywanie obserwacji;
- formułowanie wniosków;
- prezentowanie wyników pracy.

3. Zadania praktyczne

- wykonywanie doświadczeń;
- wykonywanie pomiarów;
- obserwacje;

- posługiwanie się mapą, planem, kompasem i innymi przyrządami;
- rozpoznawanie wybranych elementów przyrody;
- praca w terenie.

4. Praca ucznia

- indywidualna;
- w parach;
- grupowa;
- projektowa.

5. Dokumentowanie pracy

- zeszyt;
- karta obserwacji;
- dzienniczek obserwacji;
- rysunek;
- fotografia;
- tabela;
- mapa;
- prezentacja;
- plakat lub infografika.

6. Aktywność

- udział w dyskusjach;
- zadawanie pytań;
- zgłaszanie pomysłów;
- aktywne uczestnictwo w doświadczeniach;
- podejmowanie dodatkowych działań przyrodniczych.

IV. Kryteria oceniania

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- opanował w pełnym zakresie wymagania określone w programie nauczania
- samodzielnie wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach;
- sprawnie łączy wiadomości z różnych działów przyrody;
- samodzielnie prowadzi obserwacje i wykonuje pomiary;
- prawidłowo wykonuje doświadczenia;
- samodzielnie analizuje wyniki i formułuje trafne wnioski;
- sprawnie posługuje się mapą, planem, kompasem i innymi pomocami;
- potrafi wyszukiwać, selekcjonować i prezentować informacje;
- rozwiązuje problemy przyrodnicze;
- wykazuje inicjatywę i zainteresowanie przedmiotem;
- twórczo wykonuje projekty i zadania dodatkowe;
- prezentuje postawę odpowiedzialną wobec przyrody i środowiska.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wymagane wiadomości i umiejętności;
- samodzielnie wyjaśnia poznane zjawiska;
- poprawnie wykonuje obserwacje, pomiary i doświadczenia;
- prawidłowo dokumentuje wyniki;
- formułuje poprawne wnioski;
- sprawnie korzysta z map, planów, tabel i ilustracji;
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę w typowych sytuacjach praktycznych;
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji;
- aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczy w zajęciach.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- opanował większość wymaganych wiadomości i umiejętności;
- poprawnie posługuje się podstawowym słownictwem przyrodniczym;
- potrafi wyjaśnić podstawowe zależności;
- wykonuje obserwacje i doświadczenia zgodnie z instrukcją;
- prawidłowo wykonuje większość pomiarów;
- potrafi odczytać podstawowe informacje z map, planów, tabel i ilustracji;
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela formułuje wnioski;
- potrafi wykorzystać wiedzę w typowych sytuacjach;
- pracuje systematycznie i przestrzega zasad bezpieczeństwa.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- zna najważniejsze pojęcia przyrodnicze;
- rozpoznaje podstawowe składniki środowiska;
- wykonuje proste obserwacje i doświadczenia według instrukcji;
- potrafi wykonać podstawowy pomiar;
- z pomocą nauczyciela odczytuje informacje z mapy, planu, tabeli lub ilustracji;
- potrafi przedstawić prosty wynik obserwacji;
- z pomocą nauczyciela formułuje podstawowe wnioski;
- wykorzystuje wiedzę w prostych, typowych sytuacjach.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia;
- rozpoznaje podstawowe pojęcia i elementy przyrody;
- wykonuje najprostsze zadania przy pomocy nauczyciela;
- potrafi przeprowadzić prostą obserwację według instrukcji;

- podejmuje próby wykonywania doświadczeń;
- przy pomocy nauczyciela odczytuje podstawowe informacje;
- ma trudności z samodzielnym formułowaniem wniosków;
- wymaga systematycznego wsparcia, ale podejmuje pracę.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
- nie rozpoznaje podstawowych pojęć i zjawisk;
- nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie podejmuje prób wykonania obserwacji lub doświadczenia;
- nie potrafi wykorzystać podstawowych informacji;
- nie wykazuje postępów pomimo podejmowanych przez nauczyciela działań wspierających.

V. Zasady oceniania :

<u>Prace pisemne</u>

1. Sprawdzian obejmuje materiał określony przez nauczyciela, utrwalony i zapowiedziany z odpowiednim wyprzedzeniem - zgodnie ze Statutem Szkoły. Sprawdziany są obowiązkowe. Nieobecność ucznia na sprawdzianie zaznacza się w dzienniku skrótem nb. Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu – na najbliższej lekcji w przypadku krótkiej nieobecności, a w przypadku dłuższej nieobecności na zasadach ustalonych z nauczycielem.
2. Kartkówka obejmuje materiał z 3 ostatnich tematów – nie musi być zapowiadana.
3. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje ustaloną skalę punktową, przyjętą w szkole.
   - 0 – 30 % możliwych do zdobycia punktów - ocena niedostateczna (1)
   - powyżej 30% - ocena: dopuszczający (2)
   - powyżej 50% - ocena: -dostateczny (-3)
   - powyżej 55% - ocena: dostateczny (3)
   - powyżej 70% - ocena: +dostateczny (+3)
   - powyżej 75% - ocena: – dobry (-4)
   - powyżej 80% - ocen: dobry (4)
   - powyżej 85% - ocena: + dobry (+4)
   - powyżej 90% - ocena: – bardzo dobry (-5)
   - powyżej 95% - ocena: bardzo dobry (5)

Ocenę: celujący otrzymuje uczeń, jeśli uzyska ocenę bardzo dobrą i rozwiąże zadanie dodatkowe w czasie trwania sprawdzianu.

<u>Odpowiedzi ustne</u>

Przy odpowiedzi ustnej ucznia obowiązuje znajomość treści z 3 ostatnich tematów.

<u>Zadania praktyczne: doświadczenia, obserwacje…</u>

Podczas oceniania zadań praktycznych nauczyciel stosuje skalę punktową.

Kryterium	Punkty
przygotowanie do wykonania doświadczenia	0–2
znajomość i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa	0–2
prawidłowe wykonanie czynności	0–2
dokładność obserwacji/pomiaru	0–2
prawidłowe zapisanie wyników	0–2
sformułowanie wniosku	0–2

Razem: 12 punktów.

Ocenianie pracy terenowej

Praca terenowa może być oceniana za pomocą skali punktowej, karty obserwacji lub karty pracy.

Kryterium	Punkty
przygotowanie do zajęć	0-2;
znajomość zasad bezpieczeństwa	0-2
aktywność	0-2
umiejętność prowadzenia obserwacji	0-2
posługiwanie się mapą, planem, przewodnikiem	0-2
korzystanie z kompasu lub innych przyrządów	0-2
wykonywanie pomiarów	0-2
dokumentowanie obserwacji	0-2
współpraca w grupie	0-2
formułowanie wniosków	0-2

Razem: 20 pkt.

Ocenianie projektów

Projekt przyrodniczy będzie oceniany za pomocą skali punktowej.

Kryterium	Punkty
zgodność z tematem	0-2
poprawność merytoryczna	0-2
wykorzystanie źródeł informacji	0-2
zastosowanie wiedzy w praktyce	0-2
estetyka i czytelność	0-2
sposób prezentacji	0-2
współpraca w grupie	0-2
indywidualny wkład pracy ucznia	0-2

Razem: 16 pkt.

Aktywność ucznia

Aktywność ucznia będzie oceniana poprzez:

- pochwałę i informację zwrotną;
- plusy (5 plusów- przekłada się na ocenę bdb);

Uczeń zasłuży sobie na nie np. poprzez:

- samodzielne obserwacje;
- zadawanie pytań;
- formułowanie hipotez;
- proponowanie sposobów rozwiązania problemu;

Nieprzygotowanie do lekcji

1. Uczeń może dwa razy w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji z powodu braku wiadomości, umiejętności . Nieprzygotowanie nie może dotyczyć wcześniej zapowiedzianej lekcji powtórzeniowej, sprawdzianu.
2. Nieprzygotowanie (brak zeszytu, podręcznika) nakłada na ucznia obowiązek uzupełnienia zapisów, wiadomości i umiejętności.

W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności nauczyciel ustala z uczniem termin uzupełnienia zaległości.

VI. Poprawa ocen

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niesatysfakcjonującą go zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Szkoły.

VII. Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej

1. Ocena klasyfikacyjna wynika z **całokształtu osiągnięć ucznia**, a nie ze średniej arytmetycznej ocen cząstkowych.
2. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę w szczególności:

- stopień opanowania wymagań edukacyjnych;
- postępy ucznia;
- samodzielność;
- umiejętność stosowania wiedzy w praktyce;
- wykonywanie doświadczeń i obserwacji;
- pracę terenową;
- umiejętność formułowania wniosków;
- systematyczność;
- aktywność;
- zaangażowanie i możliwości ucznia.

Warunki poprawy oceny końcoworocznej opisane są w Statucie Szkoły.

VIII. Dostosowanie wymagań

1. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją dotyczącą ucznia.